

ἐνεθυμήθη ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπέκτησε πολλὴν πείραν ἐκ μύθων, διηγημάτων, ποιημάτων . . .

„Τὸ φάρμακον πρέπει νὰ ᾔηνε γλυκύ, ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ ᾔηνε κεκαλλωπισμένη . . . Οὕτως ἠθέλησεν ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀδάμ . . . Ἄλλως τε . . . Ἴσως τοῦτο εἶνε καὶ τὸ φυσικώτερον. Δὲν μᾶς δεικνύει αὐτὴ ἡ

φύσις τὴν ἀνάγκην πολλῶν ἐξωραϊσμῶν, πολλῶν ἀπατῶν; . . .”
Ἐκάθησε πάλιν εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ αἱ οἰκογενειακαὶ φροντίδες ἀπησχόλουν αὐτὸν ἐπὶ μακρὸν εἰσέτι . . . Ἡ ἡχὴ τοῦ κλειδοκυμβάλου εἶχεν ἤδη παύσῃ, ἀλλ’ ὁ κάτοικος τοῦ δευτέρου πατώματος περιεπάτει εἰσέτι ἐν τῷ δωματίῳ του ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἐτέρας γωνίας.

ΣΥΖΥΓΙΚΟΣ ΕΡΩΣ.

Τὰ ὄρη χρυσίζει ὁ ἥλιος δύνων,
τὸ κῦμα τὰς ὄχθας ἡρέμα φιλεῖ,
βοῇ λουομένων ἀνδρῶν καὶ παιδίων
καὶ γέλωι παρθένων τὰ ὦτα κηλεῖ.

Ἐδῶ χελιδόνα ὁρᾷς θαλασσίαν,
λευκόπτερος λάρος βυθίζειτ’ ἐκεῖ
κ’ ἐξέρχεται φέρον τὴν σπαίρουσαν λειάν.
— Τυράννου καὶ δούλου εἰκὼν γραφικὴ. —

Τὴν θάλασσαν πλέει μικρὸν τι πορθμεῖον,
ἀνὴρ δ’ ἡλικίας τριάκοντ’ ἐτῶν,
νεάνιδα ἔχων ὠραίαν πλησίον,
τὸν οἶακα στρέφει τοῦ σκάφους κρατῶν.

Τὰς κώπας ἐλαύνει πορθμεὺς γηραλέος
νυστάζων καὶ μόλις τὰς χεῖρας κινῶν.
Τὴν νέαν ἀρτίως ἐστέφθη ὁ νέος
καὶ ζευγος συνῆλθον ὠραίων πτηνῶν.

Τοῦ μέλιτος ἤδη διῆγον τὸν χρόνον.
Ἦ σύζυγος, κόρη ξανθὴ, ραδινὴ,
Μαίους ἡρίθμει ὡς εἴκοσι μόνον,
ὠραία κ’ ἐνάρετος ἅμα γυνή.

Ἴδου περιβάλλει τὸν ἄνδρα φιλίως.
Τῆς κόμης τῆς λάμπει χυτὸς ὁ χρυσός
περὶ τὸν λαίμῳ του, καὶ φαίνεται οἷος
ἐλίσσεται πέριξ δρυὸς ὁ κισσός.

Ὁ σύζυγος τότε τὸ πρόσωπον κλίνει,
θερμῶς τῆς συζύγου τὰ χεῖλη φιλεῖ
τὸ φίλημα δίδει ὀπίσω ἐκείνη.
— Ὡ τέρψις νομίμων ἐρώτων καλὴ.

Ἀθήνησι, Μάρτιος 1889.

— Ξανθὴ μου, τῇ λέγει ἐκείνος, θεωρεῖ
ὁ ἥλιος δύνει· ὅποια χροιά
ποικίλλει τὰ νέφη, χρυσίζει τὰ ὄρη!
νικᾷ πλὴν τὴν δύσιν ἡ σὴ παρσία.

Ξανθὴ μου, ἰδοὺ παμφαῆς ἡ σελήνη·
λαμπρὰ ἐκ τοῦ ὅρου ὀπίσω χωρεῖ·
ὅποσον τὸ φῶς τῆς τὴν δύσιν φαιδρύνει!
Ἄλλ’ ὅμως καὶ αὕτη πρὸ σοῦ ὕστερεῖ.

Ξανθὴ μου, ἰδὲ τὰς ἐπάνω ἐκτάσεις·
προκύπτει τῶν ἄστρον ἡ ὄψις δειλὴ.
Ἴδου κατοπτρίζετ’ ἐντὸς τῆς θαλάσσης·
πλὴν σὺ μὲ μαγεύεις, ξανθὴ μου καλὴ.

Ξανθὴ μου, ἰδοὺ τὰ ἀθῶα παιδιά
γυμνὰ κολυμβῶντα καὶ παίζοντ’ ἐκεῖ·
Ἴδου λουομένων παρθένων χορεία·
πλὴν σὺ ὑπὲρ πάσας, σὺ φῶς μου γλυκύ.

Ἄν εἶνε καὶ ἄλλη ὠραία παρθένος,
οὐ μόνον, ξανθὴ μου, σὺ εἶσαι ἐμὴ
πρὸς σὲ ἰσοβίως θὰ εἴμ’ ἡνωμένος·
καθ’ ἡκὸν μου εἶνε αὐτὸ καὶ τιμή.

— Κ’ ἐγώ, φίλτατέ μου, ἀπὴντησ’ ἐκείνη,
ἀξία σου θέλω ὁμοίως φανῇ·
οὐδέποτε θέλω τὸν ἄνδρα αἰσχύνει,
τιμία παρθένος, τιμία γυνή.

Κ. Α. ΔΙΑΛΕΙΣΜΑΣ.

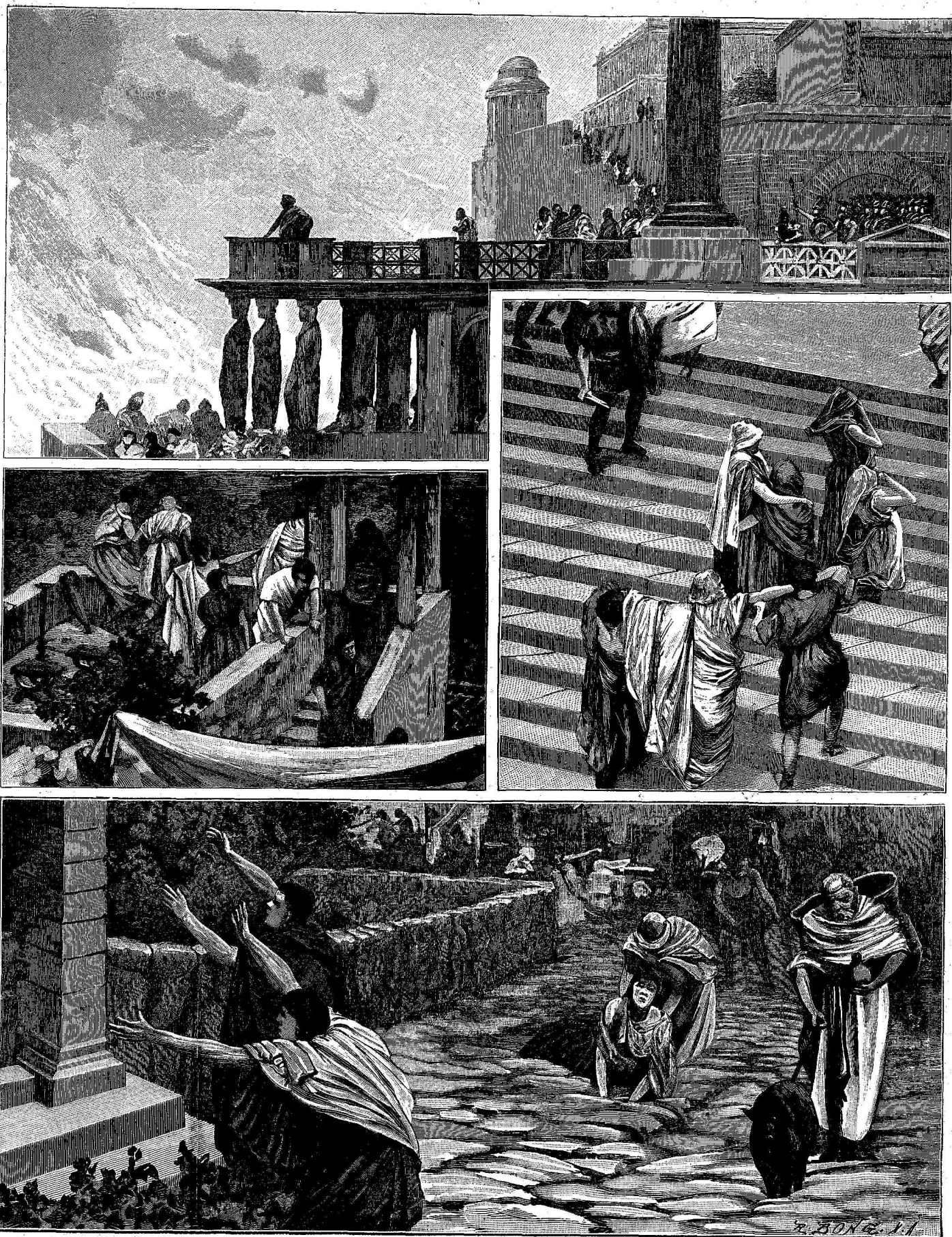
Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα ὑπὸ **Ι. Ι. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**

(συνέχεια.)

Μετὰ τὴν συνδιάλεξιν, ἣν ἔσχε μετὰ τῆς Ἀγγλίδος ὁ κόμης Μαριᾶνος ἀπέφυγε πᾶσαν νέαν μετ’ ἐκείνης συνέντευξιν, ἀφοῦ πλέον ἐπέισθη ὅτι καὶ ἡ Ἀγγίλις ὡσαύτως ἐζήτει ν’ ἀποφύγῃ πᾶσαν αὐτοῦ προσέγγισιν. Οὔτε ἀπάντησιν οὔτε ἄλλην τινὰ διαβεβαίωσιν ἔλαβε παρ’ αὐτῆς ὁ κόμης Μαριᾶνος. Ἄλλ’ ἡ Μις Ῥόζα μετ’ ἐκτάκτου φιλοπροσέπειας καὶ γυναικειᾶς ἐπιτηδεύτητος ἐζήτει προφανῶς νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὸν Ἀδριανόν, οὕτως ὅμως ὥστε μηδεμίαν μεταβολὴν

νὰ παρατηρηθῇ ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν συμπεριφορᾷ τῆς. Ὁ ποιητὴς ἀνθίστατο μὲν κατ’ ἀρχὰς εἰς τὴν μαγεῖαν καὶ τὸ θελγητρά τῆς Ἀγγλίδος, ἀλλὰ μετὰ τινὰς ἡμέρας αἱ ἐπιμονοὶ παραινέσεις καὶ παρακλήσεις τοῦ καθηγητοῦ καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῆς ὠραίας νεάνιδος ἐφαίνοντο ἤδη ἐπιτυχῶς ἐπ’ αὐτοῦ ἐπενεργούσαι. Ὁ Ἀδριανὸς ὄχι μόνον ἔπαυσε νὰ ἀποφεύγῃ τὴν Ἀγγλίδα, ἀλλὰ καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ἀναζητῇ τρόπον τινὰ, ἀνεπαισθητῶς . . . Ἐνώπιον τῶν φίλων, εἰς τοὺς

Η ΠΥΡΚΑΪΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ.

Εἰκὼν κατὰ τὸ ἐν τῇ Βερολινεῖᾳ Ἐκδόσει πανόραμα, σχεδιασθεῖσα ὑπὸ R. Hellgrewe. Μετὰ σχετικῆς περιγραφῆς.

οποίους ήναγκάζετο παρὰ τὴν θέλησίν του νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἐδικαιολόγει πῶς τὴν μεταβολὴν ταύτην τῆς συμπεριφορᾶς του λέγων ὅτι ἡσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ σπουδάσῃ τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ψυχὴν τῆς γυναικὸς ταύτης. „Ἡ Μίς ‘Ρόζα“, ἔλεγεν, „εἶνε δι’ ἐμὲ αἰνίγμα, τὸ ὁποῖον ἀδυνατῶ νὰ λύσω.“ Ἄλλ’ οἱ πόρρωθεν παρατηροῦντες θεωρεῖται ἔβλεπον εὐκρινῶς, ὅτι ὁ μὲν Ἀδριανὸς ὑπέκυπτεν εἰς τὰ θέληγτρα τῆς Ἀγγλίδος, ἡ δὲ Ἀγγίς, ἐπιφυλακτικὴ κατ’ ἀρχὰς καὶ ὀλίγον τι ψυχρά, ἐφαίνετο τέλος λησμονοῦσα ἑαυτήν. Ὁ ὑπὸ τῶν τύπων τῆς κοινωνίας, εἰς ἣν ἀμφοτέρω ἀνῆκον, περιοριζόμενος οὗτος ἔρως οὐδεμίαν μὲν ἡπείλει ἐπικίνδυνον ἔκρηξιν, ἡδύνατο ὅμως νὰ διαμορφωθῇ ὡς σιωπηλὸν τι δράμα.

Ὁ Ἀδριανὸς ἐμέθυεν ὑπὸ ἔρωτος, χωρὶς νὰ θέλῃ οὐδ’ εἰς ἑαυτὸν νὰ τὸ ὁμολογήσῃ. Ἡ Μίς ‘Ρόζα, εἰς τὸν τραγικὸν τοῦτον καὶ ἄνευ ἐλπίδος ἔρωτα πρὸς ἄνθρωπον ἐτσιμοθάνατον, παρεσύρετο ὑπὸ τῆς ποιήσεως, ἥς ἦτο ἡ ἔνθους ἰέρεια. Ἡμύνητο μὲν προδήλως, ἀλλὰ καθίστατο ὁσημέραι ἀσθενεστέρα ἀπέναντι τοῦ καταλαμβάνοντος αὐτὴν αἰσθηματος. Ἐνίοτε ἐπῆρχοντο στιγμαί, καθ’ ἃς παρεδίδοτο εἰς αὐτὸ ἄνευ ἀντιστάσεως καὶ ἀμύνης, λησμονοῦσα ἑαυτήν. Ὁ Ἀδριανὸς μετέβαιναν ἤδη καθ’ ἐκάστην ἡμέραν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Τραμοντάνα, ἐκάθητο πάντοτε μετὰ τὸ δεῖπνον μέχρι τοῦ ἑσπερινοῦ λυκόφωτος ἐπὶ τῆς τεράσσης, συνδιελέγετο κατὰ μόνας μετὰ τῆς Ἀγγλίδος καὶ τέλος, ὑπὸ ταύτης προτρεπόμενος, ἐπέστρεφεν οἰκάδε ὅλος ἐξημέμενος καὶ φλεγμαίνων, ὥστε ὥστε ὁ ἔρως, ὅστις ὤφειλε νὰ εἶνε ἱατρικὸν φάρμακον, ἡπείλει ἤδη νὰ καταστῇ κινδυνώδεστατον πάθος.

Ὁ καθηγητὴς, μετὰ πολλὰς καὶ ὀρίμους σκέψεις, ἐθεώρησε καθ’ ἑκὸν του, νὰ γράψῃ πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Ἀδριανοῦ. Ἐπράξε δὲ τοῦτο μὲ ὅλας τὰς δυνατὰς προφυλάξεις, παρέχων εἰς τὴν ἐπιστολὴν του εὐθυμὸν τινα ἀπόχρωσιν, ὅπως ἀποκρύψῃ τὴν ἀνησυχίαν του· δὲν παρέλειψεν ὅμως νὰ ὑποδηλώσῃ ὅτι ἡ κατάστασις τῆς υἱείας τοῦ Ἀδριανοῦ, καὶ κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ τοῦ ἱατροῦ, εἶχεν ἀνάγκην ἐπιμελοῦς θεραπείας καὶ περιθάλψεως, ἰδίᾳ δὲ τῆς μητρικῆς ἐπαγρυπνήσεως, καθότι ὁ Ἀδριανὸς οὐδόλως ἤθελε νὰ ὑπακούῃ εἰς ξένους ἀνθρώπους, καὶ ἐπομένως ἡ παρουσία τῆς μητρὸς ἦτο ἀπαραιτήτως ἀναγκαία. Ὁ καθηγητὴς ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἡ κυρία Κλάρα ἐκ τῆς ὀλίγον τι συγκεχυμένης καὶ ἀσυναρτήτου ταύτης ἐπιστολῆς θὰ κατενόει τί ὤφειλε νὰ πράξῃ καὶ νὰ ἀποφασίσῃ. Περιεμέμετο λοιπὸν ἡ ἀφίξις τῆς μητρὸς. Ἐν τούτοις ἡ κατάστασις τοῦ Ἀδριανοῦ οὐδόλως ἐβελτιοῦτο. Ὁ ποιητὴς ἔπαυσε μὲν νὰ βασανίζεται μὲ τὸ ποίημά του, ἀλλ’ ὁ ἔρως πρὸς τὸν ὁποῖον ἐπάλλαιε καὶ ἠγωνίζετο, ἐνέβαλλεν αὐτὸν ὡσαύτως εἰς πυρετώδη κατάστασιν· ἀνδίστατο μὲν καὶ ἡμύνητο καὶ προσεπάθει νὰ φύγῃ, ἀλλ’ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀναβάλλων τὴν κρίσιν τοῦ ἀγῶνος, παρεδίδοτο ὁσημέραι περισσότερον εἰς τὸ κατακυριεῖν αὐτοῦ αἰσθημα, ἡρᾶτο ἐμμανῶς, ἐπέπληττεν ἑαυτὸν, ἡσθάνετο τύψεις τοῦ συνειδότος διότι, ἀφου ἄπαξ ὑπέκυψεν εἰς τὸ πάθος τοῦ ἔρωτος, δὲν ἐπέστρεφε πρὸς τὴν Ἑλένην ἀλλ’ ἐδεσμεύετο ὁσημέραι στενότεραν ὑπὸ ξένης γυναικὸς, ὑπὸ ἐνὸς αἰνίγματος. Ναί, ἡ Μίς ‘Ρόζα ἦτο δι’ αὐτὸν εἰσέτι ἀκατάληπτον αἰνίγμα· ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν κατὰ διαφόρους στιγμὰς τοσοῦτον διάφορος, ὥστε ὁ ποιητὴς ἄλλοτε μὲν ἐθεώρει ἑαυτὸν εὐτυχῇ καὶ εὐδαίμονα, ἄλλοτε δὲ κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀπελπισίας. Ἐνίοτε περὶ τὴν ἐσπέραν ἦσαν ἀμφοτέρω εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν τεταραγμένοι καὶ ἀπεχωρίζοντο οἰνοί

μεθύοντες, ἀλλὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ Ἀγγίς ἦτο ἐντελῶς ψυχρὰ καὶ ἀδιάφορος, ὡς ἂν εἴ ἡ ἐσπέρα τῆς προτερείας εἶχεν ἐξαλειφθῇ ἐντελῶς ἀπὸ τῆς μνήμης αὐτῆς. Ἐν γένει ὅμως ἡ σχέσις αὕτη ἐγένετο καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἐπαισθητή, ἡ δὲ κυρία Τρελλάβνεϋ, ἥτις ἀπήλαυε τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Ἀγγλίδος, ἐτόλμησεν ἐπὶ τέλους νὰ κάμῃ εἰς αὐτὴν ὀλίγας παρατηρήσεις.

Εὗρισκεν ἀπρεπὲς ὅτι ἡ ὡραία, νεαρά, πλουσία, καὶ εὐφυὴς Μίς ‘Ρόζα ἐδείκνυν ἀναφανδὸν τοσαύτην ἀφροσύνην εἰς ἄνθρωπον ἀπεγνωσμένον ὑπὸ τῶν ἱατρῶν καὶ ἐτοιμοθάνατον. Τὸ δράμα τοῦτο παρὰ τὰ χεῖλη τοῦ τάφου ἐνέβαλλεν αὐτὴν εἰς ταραχήν, εἰς ἀγανάκτησιν, εἰς ἀπελπισίαν. Γνωρίζουσα καλῶς τὸν χαρακτήρα τῆς νεάνιδος, προσέβλεπεν αἰώνιον πένθος. Δυναμένη κάλλιον παντὸς ἄλλου νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς νεαρᾶς αὐτῆς φίλης ἀνεγνώρισε καὶ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐν ἀδιαφορίᾳ διατελέσασα καρδιά της διέτρεχεν ἤδη σοβαρώτατον κίνδυνον.

Μέχρι τίνος σημείου εἶχε προβῇ ἡ πρὸς τὴν Ἀγγλίδαν σχέσις τοῦ Ἀδριανοῦ, δὲν ἡδύνατο νὰ ὀρίσῃ μετ’ ἀκριβείας οὐδ’ αὐτὸς ὁ Μαριᾶνος, ὁ ὀξυδερκέστατος οὗτος παρατηρητὴς καὶ τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας ὁ βαθύτατος γνώστης, ὅστις ἰσχυρίζετο ὅτι αἱ εἰκασίαι του πάντοτε σχεδὸν ἀπεδεικνύοντο ὀρθαί διὰ τῶν γεγονότων, ἀκριβῶς διότι εἰς τοὺς συνδυασμοὺς αὐτοῦ ἔθετε πάντοτε ὡς βάσιν τὴν ἐλαττωματικὴν ὅψιν τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτήρος. Νὰ ἐρωτησῇ περὶ τούτου τὸν ποιητὴν, θα ἦτο περιττὸν καὶ μάταιον, διότι ὁ Ἀδριανὸς εἰς οὐδένα ἐνεπιστεύετο τὰ αἰσθηματά του. Ὁ ποιητὴς ἐφαίνετο ὁσημέραι σφοδρότερον παρασυρόμενος ὑπὸ τῆς Ἀγγλίδος, κατενθουσιασμένος ἐκ τοῦ πνεύματος, ἐκ τῶν περὶ καλλιτεχνίας ἰδεῶν, ἐκ τοῦ χαρακτήρος, ἐκ τῶν ἀναριθμητῶν ἀρετῶν αὐτῆς, ἀλλ’ ἐκ τῶν ἐπαίνων τούτων οὐδὲν εἰσέτι ὀρισμένον συμπέρασμα ἡδύνατο νὰ ἐξαχθῇ. Ἐνίοτε ἐλυπεῖτο ὅτι ἡ Ἀγγίς δὲν ἦτο Πολωνίς, ἄλλοτε πάλιν ἐδυσανασχέτει ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ φύσει, λυπούμενος ὅτι δὲν ἐγεννήθη ὡς εἷς ἐκ τῶν συνήθων καὶ πεζῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες ἄνευ τύψεων συνειδότος ἐπιδιώκουσι μόνον τὴν εὐτυχίαν των. Τὸ ποίημα εἶχε λησμονηθῇ ὀλίγον. Ὁ καθηγητὴς ἐφρόντιζε νὰ ἐμποδίσῃ πᾶσαν τοῦ Ἀδριανοῦ ἐπάνοδον εἰς τὴν ποίησιν, ἔτι δὲ καὶ πᾶσαν σχετικὴν πρὸς τὸ ποίημα ὁμιλίαν. Καὶ ὅμως οὐδεμίᾳ ἡμέρᾳ παρήρχετο, χωρὶς νὰ ἐκδηλώσῃ ὁ Ἀδριανὸς σφοδρὰν τινα ἐπιθυμίαν ἐπιστροφῆς πρὸς τὰς πρότερας συνηθείας, πρὸς τὴν ὄνειροπόλησιν καὶ τὴν ποιητικὴν δημιουργίαν. Οἱ φίλοι του ἐξέλεγον ἐξ ἐπίτηδες θέματα συνδιαλέξεως, μηδεμίαν σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὴν ποίησιν καὶ τὴν καλλιτεχνίαν· ὁσάκις δὲ ὁ ποιητὴς μετ’ ὅλα ταῦτα παρεσύρετο εἰς ζητήματα περὶ ποιήσεως καὶ τέχνης, ἀπέσπων αὐτὸν οἱ φίλοι του σχεδὸν διὰ τῆς βίας ἀπὸ τῶν ἐρεθιστικῶν τούτων ζητημάτων. Ὁ κόμης Μαριᾶνος ἦτο ἀνεξάντλητος ἐν τῇ διηγῇ ἀστείων ἀνεκδότων καὶ εὐφρολογιῶν, ἀκάματος δὲ εἰς τὸ νὰ περισυλλέγῃ καὶ περικοσμήῃ διὰ τῆς ἰδίας φαντασίας τὰς ἐν τῇ πόλει κυκλοφορούσας καθ’ ἡμέραν φήμας, φλυαρίας καὶ σπερμολογίας. Ὁ κόμης καὶ ὁ καθηγητὴς περιέμενον ἀνυπομόνως τὴν ἀφίξιν τῆς μητρὸς τοῦ Ἀδριανοῦ· ἡσθάνοντο ὅτι τὰ μέσα, ἅτινα μέχρι τοῦδε εἶχον μεταχειρισθῇ πρὸς διασκέδασιν τοῦ ἀσθενοῦς, ἐμελλον μετ’ οὐ πολὺ νὰ ἐξαντληθῶσιν. Ὁ Σενούτας δὲ ἤρχισε νὰ φοβῇται μήπως ὁ πρὸς τὴν Ἀγγλίδαν ἔρως τοῦ ποιητοῦ μεταβληθῇ ἐπὶ τέλους εἰς τραγικὸν τι δράμα.

Ἐσπέραν τινὰ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκάθητο ὁ Ἀδριανός,

κατὰ τὸ σύνθημα, πλησίον τῆς Ἀγγλίδος καὶ συνδιελέγετο μετ' αὐτῆς ἐπὶ πολλὰς ὥρας μετ' ἐκτάκτου καὶ ὅλως ἀσυνήθους ζωηρότητος καὶ παραφορᾶς. Ὁ Σενούτας καὶ ὁ κόμης, ἵνα μὴ παρενοχλήσωσι τοὺς συνδιαλεγομένους, ἔμειναν μεμακρυσμένοι εἰς τινὰ ἀπ' αὐτῶν ἀπόστασιν καὶ προσεπάθουν ἐκ μόνῃς τῆς ἐκφράσεως, ἣν προσελάμβανον ἐκάστοτε τὰ πρόσωπα τῶν διαλεγομένων, νὰ μαντεύσωσι τὴν σχέσιν τῶν δύο τούτων ὑπάρξεων, αἵτινες ὑπὸ τοσοῦτω παραδόξους περιστάσεις ἔτυχε νὰ γνωρίσωσιν ἀλλήλας. Τὴν ἐσπέραν ταύτην ὁ ποιητὴς ἦτο ἐπιχειρηματικώτερος καὶ τολμηρότερος τοῦ συνήθους· δις ἢ τρίς ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς νεάνιδος, ἐκράτησεν αὐτὴν στερεῶς, ἐχώρει πλησιέστερον, ὥμιλει μεγαλοφώνως καὶ ἐν γένει ἐφαίνετο ὑπὸ τοῦ πάθους παραφερόμενος. Ἡ Ἀγγλὶς ἐφαίνετο καθησυχάζουσα, πρᾶννουσα αὐτὸν καὶ συμπάσχουσα. Δις ἢ τρίς ἔφερεν ἀκουσίως τὴν χεῖρα πρὸς τὸ μέρος τῆς καρδίας. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ζωηρότης τῆς συνδιαλέξεως ἐφάνη κορυφωθείσα, ἡγέρθη αἴφνης ἡ Ἀγγλὶς καὶ προσειποῦσα τῷ ποιητῇ ταχέως ὀλίγας λέξεις, ἔσφιγγεν αὐτῷ τὴν χεῖρα καὶ ἀπῆλθε μετὰ μείζονος σπουδῆς, ἢ ἄλλοτε πρότερον. Ὁ Ἀδριανὸς ἔμεινεν ὡσεὶ ἐμβρόντητος, μετ' ὀλίγον ὅμως ἐγερεθεὶς ἤρχισε νὰ περιπατῇ, καὶ τέλος ἐκάθισε πάλιν εἰς τινὰ ἀπόστασιν ἐπὶ τῆς καθέκλας σκυθρωπὸς καὶ σύννους. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκ τοῦ πρὸς τὴν τεράσσαν παραθύρου τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ κατῴκει ἡ Μὶς Ῥόζα, ἠκούσθησαν ἤχοι κλειδοκυμβάλου. Πάντες ἐνόησαν τίς ἦτο ὁ παίζων. Ἐν ἄσμα τοῦ Μένδελσον-Βαρθόλδου ἤχησε τοσοῦτο πένθιμον καὶ μελαγχολικόν, τοσοῦτον ἐγκάρδιον ἄλγος καὶ θλίψιν ἐκφράζον, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Μαρριάνος ἠσθάνθη βαθυτάτην συγκίνησιν. Ὁ Ἀδριανὸς ὕψωσε τὴν κεφαλὴν ἀκροώμενος, καὶ ὅτε ἀπήχησαν οἱ τελευταῖοι ἤχοι, ἐπέστρεψεν ὡς μεθύων εἰς τὴν κατοικίαν του, λησμονήσας τοὺς φίλους. Ὁ καθηγητὴς καὶ ὁ κόμης ἐπρόφθασαν αὐτὸν ἐν τῷ πορτοκαλεῶνι, ὃν ἔμελλε νὰ διαβῇ. Ὁ ποιητὴς ἐπορεύετο συρόμενος, βεβυθισμένος εἰς σκέψεις καὶ τοσοῦτον ἀφηρημένος, ὥστε οὔτε κἀν μετεστράφη, ὅτε ἤκουσε τὴν φωνὴν τῶν φίλων του. Ὁ Μαρριάνος ὠμίλησε πρὸς αὐτὸν χαριεντιζόμενος ἀλλ' οὐδεμίαν ἔλαβεν ἀπάντησιν. Ὅτε ἐφθασαν εἰς τὴν ἐπαυλιν, ὁ ποιητὴς ὡμολόγησε τῷ καθηγητῇ ὅτι ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἀσθενῆ. Ἡ φωνὴ του ἦτο ὑπόκωφος καὶ βραγχνή. Ἀπέμαξε τὸν ἰδρωτὰ ἀπὸ τοῦ μετώπου του καὶ προσεπάθησε νὰ μειδιάσῃ, ἀλλὰ τὸ ὥχρον πρόσωπόν του ἐφαίνετο τεταραγμένον. Ὅτε ἀνέβησαν τὰς ὀλίγας βαθμίδας τῆς μικρᾶς κλίμακος, ἥτις ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἦγε πρὸς τὸ μεσαῖον δῶμα, ὁ Ἀδριανὸς ἐσταμάτησεν αἴφνης, ἤρχισε νὰ βήχῃ σφοδρῶς, ἐστηρίχθη πρὸς τὸν τοῖχον, ἔφερε τὸ μανδύγιόν του πρὸς τὸ στόμα καὶ εἶτα ἀπεμάκρυνεν αὐτὸ διάβροχον ὑπὸ αἵματος.

— „Εἶνε μάταιον“, εἶπε μετὰ δυσκολίας προφέρων τας λέξεις, „πρὸς τί νὰ ἀπατῶ ἑμαυτόν; εἶμαι ἄρρωστος, πολὺ ἄρρωστος. Ἐπάλαιον πρὸς τὴν νόσον ταύτην καὶ προσεπάθουν νὰ τὴν κατανικήσω μὲ τὴν δύναμιν τῆς νεότητος καὶ τῆς θελήσεως, ἀλλ' ἡ νόσος ὑπερίσχυεν . . .“

Ὁ Σενούτας προσεψιδύρισεν αὐτῷ ὀλίγας λέξεις παρηγόρους, ἐστήριξεν αὐτὸν μὲ τὸν βραχιόνά του καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιον.

— „Αὕτη εἶνε ἡ δευτέρα φορὰ σήμερον“, εἶπεν ὁ Ἀδριανός, „αἰσθάνομαι πολλὴν ἀδυναμίαν, ἐλλείπει ὁ ἀῆρ εἰς τὸ στῆθος μου, δὲν δύναμαι νὰ ἀναπνεύσω . . .“

Ἐδωκαν αὐτῷ ἀναψυκτικόν τι ποτὸν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ διαταχθέν, ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, καὶ πάντες

ἤσυχολοῦντο περὶ τὸν ἀσθενῆ, ὅστις ἦτο σχεδὸν λιπόθυμος. Ἐπὶ μακρὸν ἐπεκράτει βαθεῖα σιγὴ· αἴφνης ὁ ποιητὴς συντείνας τὰς δυνάμεις ἀνεσηκώθη καὶ εἶπεν, οἶονεὶ μολογῶν:

„Ὅλ' αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τὸν ἀνόητον, ἄσκοπον, ἱερόσυλον, ἀσυλλόγιστον ἔρωτα . . . νὰ παίζῃ κανεὶς μὲ τὴν καρδίαν! . . . ἡ τιμωρία πρέπει νὰ εἶνε φοβερά . . .“

Καὶ πάλιν ἀναπεσὼν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου,

„Ἐγκατέλιπον τὴν προδιαγεγραμμένην καὶ ἄνωθεν προωρισμένην ὁδόν“, προσέθηκε βραδέως, „οἱ καρποὶ ὀλοκλήρου τοῦ βίου μου δύνανται τῶρα νὰ ἀπολεσθῶσιν . . . Ὅχι, ὄχι! Πρέπει νὰ ἐξέλθω τῆς λαβυρινθώδους ταύτης ὁδοῦ, ἥτις εἰς οὐδὲν ἄγει· πρέπει νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν ἐργασίαν! Ἄν μοι εἶνε πεπρωμένον νὰ ἀποθάνω τῶρα, ἄς μείνῃ τοῦλάχιστον ἐν μνημεῖον τοῦ βίου μου, μαρτυροῦν περὶ ἐκείνου ὅπερ ἔζησεν ἐν τοῖς στέρνοις τούτοις, ἐν τῇ κεφαλῇ ταύτῃ . . . Ὅτι ὁ Θεὸς ἐν αὐτῇ ἐναπέθηκεν, ἐγὼ δὲ ἐπιμελῶς ἐθεράπευσα καὶ περιέθαλψα . . .“

— „Προσφιλέστατέ μοι Ἀδριανέ“, ἀνεφώνησεν ὁ καθηγητὴς διακόπτων τὸν ποιητὴν, „δὲν εἶνε τῶρα καιρὸς νὰ σκέπτεσαι καὶ νὰ ἐμιλῇς περὶ τοιούτων πραγμάτων. Δὲν πιστεύω ὅτι σὲ ἀπειλεῖ τοιοῦτος κίνδυνος, ἀλλ' ἔχεις μόνον ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Ἀπόβαλε τὰς φαντασιοκοπίας ταύτας . . .“

— „Δὲν εἶναι φαντασιοκοπία“, ἀνεφώνησεν ὁ Ἀδριανός, „δὲν εἶναι ὄνειραῖα φαντάσματα, ἀλλ' εἶνε ἡ φρικωδεστάτη πραγματικότητα. Αἰσθάνομαι τὸν θάνατον ἐπικείμενον, καὶ τὸ ποίημά μου δὲν εἶνε τελειωμένον. Πρέπει νὰ θυσιάσω τὰ πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ.“

— „Πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἔχῃς πρὸς τοῦτο τὰς σωματικὰς δυνάμεις“, εἶπεν ὁ Μαρριάνος. „Ἐν τοσοῦτο πυρετῷδε καταστάσει εἶσαι πρὸς πᾶν ἀνίκανος!“

„Εἶμαι ἱκανὸς ν' ἀφήσω ἔτι μίαν τελευταίαν, καταπληκτικὴν ἀπελπισμοῦ κραυγὴν“, ἀνέκραξεν ὁ ποιητὴς, „ἀποτελοῦσαν τὸ τέρμα τῶν πράξεων τῆς ἀνθρωπότητος· πᾶσαι αἱ τύχαι τῆς ἀνθρωπότητος δύνανται νὰ ἐκφρασθῶσιν ἐν τῇ κραυγῇ ταύτῃ . . . Ὁ βίος ἡμῶν, ὁ βίος τῆς ἀνθρωπότητος, εἶνε ἡ ἀτραπὸς ἡ ἄγουσα εἰς τὴν ἐρεβώδη ἄβυσσον. Παρὰ τὴν κρηπίδα τῆς ἀβύσσου ἡχεῖ βροντωδῶς τὸ ἄσμα τοῦ ἀπελπισμοῦ· θὰ εἶνε τὸ τέρμα τοῦ ποιήματος καὶ τῆς ζωῆς μου.“

Μετὰ πυρετώδους ταραχῆς ἤρξατο ἡδη ὁ Ἀδριανὸς ζητῶν τὴν κλεῖδα, ἣν ἔφερε πάντοτε μετ' ἑαυτοῦ, ὅπως ἀνοίξῃ τὴν θύκην καὶ ἐξαγάγῃ τὰ ἐν αὐτῇ φυλασσόμενα φύλλα, τὰ ὅποια ἀπὸ πολλοῦ χρόνου δὲν εἶχε πλέον ἐγγίσῃ. Εἰς μάτην ὁ καθηγητὴς ἐλάμβανεν αὐτὸν ἀπο τοῦ βραχιόνος καὶ προσεπάθει διὰ παρακλήσεων καὶ ἱκεσιῶν νὰ τὸν καθησυχάσῃ· εἰς μάτην ὁ Μαρριάνος ἐξήντλει τὰ λογικά του ἐπιχειρήματα. Ὁ Ἀδριανὸς οὐδεμίαν ἐδίδεν ἀπάντησιν, ἀλλ' ἀνεδίφα τὰ φύλλα τοῦ χάρτου καὶ κρατῶν τὸ μανδύγιον εἰς τὸ στόμα του, ἐβυθίσθη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸς τὸ στῆθος καὶ πρὸς τὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ οἱ πόνοι δὲν ἴσχυον νὰ τὸν ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως. Διέτρεξε διὰ τοῦ βλέμματος τὰ πυκνότατα μὲ μελάνην καὶ μολυβδοκόνδυλον γεγραμμένα λυτὰ φύλλα, ἔθετεν αὐτὰ κατὰ μέρος, τὰ ἀνεδίφα αὖθις καὶ εἶτα ἐβυθίζετο εἰς σκέψεις. Ἡ θεὰ τοῦ ἀσθενοῦς τούτου, πυρέσσοντος νεανίου, ὅστις ἐναγωνίως προσεπάθει νὰ συναθροίσῃ ἐν τῇ κεφαλῇ τὰς σκέψεις του καὶ διὰ τῆς ἐργασίας κατέφευγεν εἰς ἑαυτὸν τὸ τελευταῖον κτύπημα τοῦ θανάτου, τὸ θέαμα τοῦτο ἦτο τόσῳ φοβερόν, ὥστε ὁ Σενούτας ἠναγκά-

σθη ν' αποστρέψη τὸ βλέμμα καὶ ν' αποσυρθῇ εἰς τὸ παράθυρον, ἀδυνατῶν νὰ συγκρατήσῃ τὸ ἐγκάρδιον ἄλγος του. Ὁ γηραλέος καθηγητὴς δὲν ἤθελε ν' απομακρυνθῇ, ἀλλὰ δὲν εἶχε καὶ τὴν δύναμιν νὰ ὑποφέρῃ πλέον τὸ σπαραξικάρδιον θέαμα. Ὁ ψυχρότερος Μαριάνος ἐκάθητο εἰς μικράν τινα ἀπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ ἀπόστασιν καὶ περιέμενε τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν ὅπως ἀποτρέψῃ τὸν ἀσθενῆ ἀπὸ τῆς ἐργα-

σίας, καὶ δώσῃ εἰς τὰς σκέψεις αὐτοῦ διάφορον τροπὴν. Ἐδοκίμασε δις ἢ τρίς νὰ τῷ ὁμιλήσῃ, ἀλλ' εἰς μάτην. Ὁ ποιητὴς ὕψωσε τὴν κεφαλὴν, ἠτένισεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὸν κόμητα καὶ ἐβυθίσθη πάλιν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, χωρὶς νὰ προσφέρῃ οὐδὲ λέξιν. Ὁ κόμης ἔστειλε διὰ τὸν ἱατρὸν, ἀλλὰ μεθ' ὅλην τὴν δυνατὴν σπουδὴν μόλις τὴν ἐπιούσαν πρωτὰν ἠδύναντο νὰ περιμένωσι τὴν ἀφίξιν του.

(ἔπεται συνέχεια.)

ΟΙ ΔΥΟ ΜΙΚΡΟΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΕΝΟΙ.

Ἦσαν τὸν κήπο τοῦ Λουξεμβούργου ἐπερπατοῦσαν δυὸ παιδιὰ πιασμένα ἀπὸ τὸ χέρι. Τὸ ἓνα θὰ ἦτο ἱσὺς ἑπτὰ χρονῶν, τὸ δὲ ἄλλο πέντε. Ἐπειδὴ ἦσαν βρεγμένα ἀπὸ τὴ βροχὴ, ἐπερπατοῦσαν ἔς τοὺς δενδροφύτους δρόμους πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἡλίου. Ὁ μεγαλύτερος ὠδηγοῦσε τὸν μικρότερον· καὶ τὰ δύο ἦσαν κουρελλιασμένα καὶ ἀχνά· ὁμοιάζαν μὲ ἄγρια πουλιά. Ὁ μικρότερος ἔλεγε: „πεινώ“.

Ὁ μεγαλύτερος, μὲ ὀλίγον προστατευτικὸν ὕφος, ἐκρατοῦσε τὸν μικρότερον μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι, ἐνῶ μὲ τὸ δεξιὸ ἐβαστοῦσε ἓνα ραβδάκι.

Εἶχε βρέξῃ τὴν νύκτα, ἀκόμη δὲ καὶ τὸ πρωτὶ ἡμέρας. Ἀλλὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα δὲν λογαριάζει κανεὶς τὰς βροχάς. Μόλις νοιώθῃ κανεὶς μίαν ὥρα μετὰ τὴ βροχὴ, ὅτι ἡ ὥραία αὕτῃ καὶ ξανθὴ ἡμέρα ἐκλάψε. Ἡ γῆ τὸ καλοκαίρι ξηραίνεται τόσο γρήγορα, ὅσο τὸ μάγουλο ἐνὸς παιδιοῦ.

Τὰ δύο μικρὰ ἐγκαταλελειμένα εἶχον φθάσῃ κοντὰ ἑστὲ κονταν ὀπίσω ἀπὸ τὸ κάλυβι τῶν κύκνων.

Τὴν αὕτῃ στιγμῇ μὲ τὰ παιδιὰ, ἓνα ἄλλο ζευγάρι ἐπλησίαζε ἔς τὴν λίμνην. Ἐνας ἄνθρωπος πενήντα ἐτῶν ἐκρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι ἓνα ἄνθρωπον ἐξ ἐτῶν. Βέβαια θὰ ἦταν ὁ πατέρας μὲ τὸ υἱό του. Ὁ ἄνθρωπος τῶν ἐξ ἐτῶν ἐκρατοῦσε ἔς τὸ χέρι του ἓνα μεγάλο κουλλοῦρι.

Τὰ δυὸ μικρὰ φτωχά, ἅμα εἶδαν νὰ ἐρχεται αὐτὸς ὁ „κύριος“ ἐκρύφτηκαν ἀκόμη περισσότερο.

Ὁ πατέρας καὶ ὁ υἱὸς ἐσταμάτησαν κοντὰ ἔς τὴν λίμνην, ὅπου ἔπαιζαν οἱ κύκνοι. Αὐτὸς ὁ κύριος φαίνεται νὰ εἶχε μεγάλην ἀγάπην καὶ συμπάθειαν ἔς τοὺς κύκνους· τοὺς ὁμοιάζε μάλιστα ἔς τὸ περπάτημα.

Τὴ στιγμῇ ἐκείνῃ ἔτυχε νὰ κολυμποῦν οἱ κύκνοι, καὶ ἔς τὸ κολύμπι, ποῦ εἶνε τὸ φυσικὸ τους *ταλέντο*, ἦσαν ὠραιότατοι.

Ὡς τόσο, ὁ υἱὸς ἐδάγκασε τὸ κουλλοῦρι του, τὸ ἔφτυσε πάλιν ἀπὸ τὸ στόμα, καὶ ἄρχισε μὲ μίαν νὰ κλαίῃ.

— Γιατὶ κλαῖς; ἐρώτησε ὁ πατέρας.

— Δὲν πεινάω ἄλλο, εἶπε ὁ υἱός.

— Δὲ χρειάζεται δὲ νὰ πεινᾷς, γιὰ νὰ φᾶς ἓνα κουλλοῦρι.

— Τὸ κουλλοῦρι μου δὲ μ' ἄρῃσει. Εἶνε παληό.

— Δὲν το θέλεις;

— Ὁχι.

— Ρίψε το ἔς τοὺς κύκνους.

Τὸ παιδί δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ. Πῶς δὲν ἤθελε νὰ φάγῃ τὸ κουλλοῦρι του, δὲν ἦταν ἀρκετὴ αἰτία γιὰ νὰ τὸ ρίψῃ ἔς τοὺς κύκνους.

— Μὴν εἶσαι τόσο σκληρός. Πρέπει νὰ λυπᾶσαι καὶ τὰ καυμένα τὰ ζῶα.

Εἶπε ὁ πατέρας κ' ἐπῆρε τὸ κουλλοῦρι ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ παιδιοῦ καὶ τῶριψε ἔς τὴν λίμνην.

Τὸ κουλλοῦρι ἔπεσε κοντὰ ἔς τὴν ὄχθη τῆς λίμνης.

— Παῦμε σπῖτι! εἶπεν ὁ πατέρας.

Ὡς τόσο, μαζὴ μὲ τὸν κύκνον, ἐπλησίασαν καὶ τὰ δύο φτωχὰ παιδιὰ ἔς τὸ κουλλοῦρι, τὸ ὅποιον ἔπλεε ἐπάνω ἔς τὸ νερό. Ὁ μικρότερος ἐκύτταζε τὸ κουλλοῦρι καὶ ὁ μεγαλύτερος ἐπαρτηροῦσε τὸν ἄνθρωπον ποῦ ἔφευγε μαζὴ μὲ τὸ παιδί του.

Ἀμα ὁ πατέρας καὶ ὁ υἱὸς ἐκρύφτηκαν ὀπίσω ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ δὲν ἐφαίνονταν πλέον, τὸ μεγαλύτερο παιδί ἔπεσε τὰπίστομα ἔς τὴν στρογγυλὴν ἄκρην τῆς λίμνης, καὶ πιασμένος σφιχτὰ μὲ τὸ ἀριστερὸ του χέρι, κοντὰ νὰ πέσῃ ἔς τὸ νερό, ἄπλωσε μὲ τὸ δεξιὸ του χέρι τὸ ραβδί πρὸς τὸ κουλλοῦρι. Οἱ κύκνοι βλέποντας τὸν ἐχθρὸ ἐχούμηξαν κατ' ἐπάνω του καὶ μὲ τὰ στήθια τῶν ἑκαμὲν κύματα, ὠφέλιμα ἔς τὸν μικρὸν φαρά. Ἐνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μαλακά, συγκεντρικὰ κυματάκια ἐσπρωξεν ἐλαφρὰ τὸ κουλλοῦρι πρὸς τὸ ραβδί τοῦ παιδιοῦ. Κοντὰ νὰ φθάσουν οἱ κύκνοι, τὸ παιδί μὲ ἓνα δυνατὸ κίνημα ἔπιασε τὸ κουλλοῦρι μὲ τὴν ἄκρην τοῦ ραβδιοῦ, τὸ ἐβγάλεν ἔξω, ἐτρόμαξε τοὺς κύκνους κ' ἐσηκώθηκε. Ἐπειτα ἔκοψε τὸ κουλλοῦρι ἑστὲ δυὸ κομμάτια, ἓνα μεγάλο κ' ἓνα μικρό, ἐκράτησε τὸ μικρὸ διὰ τὸν ἑαυτὸ του, ἔδωκε τὸ μεγάλο ἔς τὸν μικρότερον ἀδελφὸν του καὶ τοῦ εἶπε:

„κόλλησέ το αὐτὸ ἔς τὸ τουφέκι σου.“

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Victor Hugo.

*) Colle-toi ça dans le fusil = φάγε το, κατάπιε το.

Η ΠΥΡΚΑΙΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ.

(μετὰ εἰκόνων.)

Ἀπὸ τεσσάρων περίπου ἐτῶν ὑφούται ἐν τῷ ἀνδρῷ τῆς ἐγχωρίου Ἐκδέσεως ἐν τῇ συνοικίᾳ Moabit ἐν Βερολίῳ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐπιβλητικόν, πρὸς ἀρχαῖον ναὸν προσομοιάζον οἰκοδόμημα, τοῦ ὁποίου τὸ μέτωπον κατεσκευάσθη κατ' ἀπομίμησιν τῆς ἀνατολικῆς προσόψεως τοῦ θαυμασίου ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Κολοσσιαία καὶ εὐρυτάτη, ἐκ πολλῶν βαθμίδων συνισταμένη κλίμαξ, ὡσαύτως κατ' ἀπομίμησιν

τῆς πρὸς τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς ἐν Περγάμῳ ανιούσης γιγανταντιαίας κλίμακος κατασκευασθεῖσα, ἀνάγει πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ οἰκοδομήματος, ἐν ᾧ κατὰ τὰ δύο προτελευταῖα θέρη ἐξεστίνετο πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν θεατῶν τὸ μεγαλοπρεπὲς πανόραμα τοῦ Περγάμου. — Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος (1888) ἡ πύλις τῶν Ἀτταλιδῶν ἀντικατεστάθη διὰ τῆς πόλεως τοῦ Νέρωνος, τῆς κοσμοκρατορίας Ρώμης ἐπὶ τῆς